

Ons kenmerk: CONCEPT
Relatie met:

GEMEENTE
Schagen

Memo

Datum maandag 30 juli 2018
Aan Sigge van der Veek
Kopie aan
Van Nico den Otter
Betreft Ontwikkeling re-integratieactiviteiten voor mensen met een uitkering
Ons kenmerk CONCEPT

Informatie memo voor Raadsleden

Geachte dames en heren,

Aanleiding

Als gemeente Schagen hebben we de ambitie om mensen die een uitkering van de gemeente ontvangen naar een zo goed mogelijke plek in de samenleving te leiden. Een plek waardoor zij zo zelfstandig mogelijk kunnen functioneren, waar ze actief deelnemen aan maatschappelijke activiteiten.

Met deze info wil ik u informeren over de activiteiten die we als gemeente op dit moment uitvoeren en de ontwikkeling die ik voor ogen heb, inclusief de rol die Noorderkwartier daarin speelt en welke bestemming ik voor wil stellen aan de winst van Noorderkwartier over 2017.

Inleiding

Eind juli 2018 waren er ca. 555 uitkeringen en ca. 600 cliënten (er zijn meer cliënten dan uitkeringen door partners).

Van deze mensen kan een deel begeleid worden naar betaalde reguliere arbeid. Een deel kan wel betaald werken, maar heeft een arbeidsbeperking. Zij kunnen in aanmerking komen voor een loonkostensubsidie of voor Beschut werken. Een deel is voor langere tijd niet in staat om betaald te gaan werken, maar kan wel maatschappelijk nuttige activiteiten verrichten en er is een aantal mensen die ondersteuning en begeleiding nodig hebben om deel te nemen aan activiteiten.

Het gaat dus om een breed scala aan mogelijkheden en beperkingen waar de mensen met een uitkering mee te maken hebben.

Actief zijn

Als gemeente vinden we het belangrijk dat mensen actief zijn: werk, vrijwilligerswerk of meedoen aan activiteiten. We sluiten daarbij aan bij onderzoeken waaruit blijkt dat actieve mensen zich meestal prettiger voelen en minder gebruik maken van zorgvoorzieningen en hulpverlening. Zij hebben vaker een netwerk om zich heen waar zij met allerlei vragen op een informele manier terecht kunnen.

Deze mensen kunnen zich doorgaans beter redden.

Mensen die een uitkering ontvangen lopen een risico dat zij inactief worden en zich steeds verder terugtrekken uit het sociaal maatschappelijke leven en dat hun netwerk verkleint.

Vds-campus-model en breed aanbod

Om dit risico te beperken zijn we als gemeente met een aantal partners het Vds-campus-model aan het ontwikkelen. Vds staat voor: versterken door samenwerken, het campus-model verbeeldt het scala aan mogelijkheden voor mensen om op elk relevant niveau gebruik te kunnen maken van voorzieningen om actief te zijn of te worden.

De 'kernpartners' bij het Vds-campus-model zijn:

- Wonen Plus Welzijn: zij hebben mogelijkheden om mensen deel te laten nemen aan verschillende activiteiten, zij kunnen vergunninghouders leren fietsen, in hun Factorie kunnen mensen op een laagdrempelige manier werkervaring opdoen, mensen kunnen meewerken aan het fietsenproject (weesfietsen verwijderen uit openbaar gebied) of bij integratie-activiteiten voor vergunninghouders;
- Mee & de Wering: zij bieden een intensief sportprogramma aan waarin aandacht wordt besteed aan gezond leven, ontwikkelen van sociale vaardigheden en thema's om aan werk te komen of een opleiding te gaan volgen;
- Vluchtelingenwerk: zij begeleiden vergunninghouders in de eerste periode dat zij in Schagen wonen en werken daarmee aan de inburgering en integratie van deze groep mensen in de lokale samenleving;
- Fiolet Taaltrainingen: zij bieden taalcurssussen aan, aan vergunninghouders die zich moeten voorbereiden op het Inburgeringsexamen;
- Noorderkwartier: zij bieden assessments, werkervaringsplekken en begeleiding naar betaald werk;
- Agros: zij bemiddelen mensen naar werkervaringsplekken bij reguliere werkgevers en plaatsen mensen in betaalde banen.

Daarnaast zijn er aanbieders die meer specifiek gerichte trainingen geven, zoals:

- Vak=Fit: zij leiden mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt op voor werk in de sector techniek;
- Focus: zij bieden een trainingsprogramma om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te motiveren om betaald werk te aanvaarden;
- Vip/Startbaan/Mindfit: trainingen die Vluchtelingenwerk verzorgt voor vergunninghouders om hen bekend te maken met de Nederlandse arbeidsmarkt en hen begeleidt naar een betaalde baan of, als dat (nog) niet haalbaar is, naar vrijwilligerswerk of deelname aan maatschappelijke activiteiten;
- Superr 't Veld: dit aanbod wordt samen met Hollands Kroon ingekocht. De dorpswinkel biedt mensen een werkervaringsplek met als doel dat zij doorstromen naar betaald werk of gemotiveerd zijn om vrijwilligerswerk te gaan doen;
- Er zijn activiteiten voor laaggeletterden of buitenlanders met taalachterstand, die kunnen bij het Roc Kop van NH taalcurssussen volgen of laagdrempelige hulp krijgen bij het Taalhuis Schagen (in de bibliotheek) of een Taalmaatje via Wonen Plus Welzijn;

Maatwerk

Door zo'n breed aanbod te hebben is er voor bijna iedereen die een uitkering van de gemeente ontvangt een traject mogelijk. Door de samenwerking tussen de partners is het mogelijk het aanbod flexibel in te zetten. Zowel in tijd als in intensiteit als ook in ontwikkelopties. Daardoor is het mogelijk maatwerk te leveren, mensen kunnen zich op hun eigen niveau en in hun eigen tempo ontwikkelen om beter te gaan functioneren met, zo mogelijk, uiteindelijk het aanvaarden van betaald werk.

Wijziging van de Wet Inburgering aangekondigd

Laatst is bekend geworden dat het Rijk de Wet Inburgering gaat wijzigen. Het gevolg daarvan is dat we als gemeente regievoerder worden van het inburgeringsprogramma van de vergunninghouder.

Eén van de redenen om de wet te wijzigen is de verwachting dat het resultaat verbetert, zowel wat de voorbereiding op het Inburgeringsexamen als wat de integratie in de samenleving betreft, tot en met het verkrijgen van betaald werk.

Deze ontwikkeling sluit aan bij de visie van de gemeente om vergunninghouders een intensief programma te laten volgen zodra zij in de gemeente gehuisvest zijn. We ontwikkelen daarvoor het zogenoemde combi-traject. Dit zijn taallessen om zich voor te bereiden op het Inburgeringsexamen en tegelijk activeringstrajecten om zich voor te bereiden op het verkrijgen van werk. Als de wet ingevoerd wordt kunnen we, naar verwachting via een inkoopprocedure, ons programma van eisen bepalen en aanbieders daarop laten inschrijven.

Financieringsmogelijkheden re-integratie en inburgering

Voor de financiering zijn drie bronnen beschikbaar:

-
- In de reguliere begroting is in 2018 € 489.000 opgenomen, dit wordt ook voor 2019 geraamd
 - Er is restteert nog een budget van ca. € 380.000 uit de extra Rijksbijdrage in verband met de verhoogde asielinstroom in 2015 en 2016
 - Noorderkwartier heeft over 2017 een winst geboekt van € 715.000. De aandeelhouder (dat is de GrGa waarin de drie gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen samenwerken). Noorderkwartier N.V. kan de winst toevoegen aan de eigen reserve voor toekomstige investeringen, uitkeren als dividend aan de aandeelhouder of de aandeelhouder kan een winstbestemming aangeven, waarbij de winst binnen het bedrijf Noorderkwartier blijft, maar geormerkt wordt voor specifieke uitgaven. Het bedrag van € 715.000 wordt naar rato verdeeld over de drie gemeenten, voor Schagen komt dat op ca. € 200.000.

Totaal komt het beschikbare budget op € 1.069.000

Als de reguliere begroting van € 489.000 op jaarbasis wordt voortgezet betekent het dat er € 580.000 extra ruimte is om de komende 2 à 3 jaar het concept van Vds-campus verder uit te werken en de combi-trajecten in te voeren voor vergunninghouders.

Hoewel er diverse trajectprijzen zijn afgesproken met de aanbieders kunnen er 116 extra trajecten uitgevoerd worden bij een gemiddelde trajectprijs van € 5.000.

Van het reguliere budget kunnen jaarlijks ca. 97 trajecten uitgevoerd worden.

De wijziging van de Wet Inburgering zal gevolgen hebben voor de financiering met betrekking tot deze doelgroep. Wat dat voor de gemeente betekent kan nu nog niet overzien worden. Rijksmiddelen zullen t.z.t. worden toegevoegd aan de begroting en ingezet worden voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke bepalingen.

Kwetsbare doelgroep

Er dient rekening gehouden te worden met het gegeven dat de mensen die een uitkering van de gemeente ontvangen een grote afstand tot betaald werk hebben. Een deel van de mensen heeft zelfs weinig mogelijkheden om actief deel te nemen aan sociaal maatschappelijke activiteiten, de zogenoemde blijversgroep. Het programma leidt er dus niet toe dat het aantal mensen dat een uitkering ontvangt geminimaliseerd wordt. Uiteraard is het doel dat zoveel mogelijk mensen wel gaan werken, geheel of parttime, zo nodig met hulp van loonkostensubsidie. Maar voor de mensen waar betaald werk geen haalbaar doel is, is activering wel van belang. Zoals eerder aangeven tonen onderzoeken aan dat zij doorgaans hun leven beter en met meer voldoening inrichten en minder vaak gebruik maken sociale en medische voorzieningen.

Voor mensen die wel betaald gaan werken geldt dat hun uitkering geheel of gedeeltelijk kan worden beëindigd. Dat levert budget ruimte op bij de Rijksvergoeding die de gemeente ontvangt voor de uitkeringen.

augustus 2018,

Sigge van der Veek